

Digitale Nieuwsbrief Stichting Kerkuilengroep Nederland

Nummer 24 - Winter 2024

Van de 576 vrijwillige uilenbeschermers van Brabants Landschap werd Gerard Panken uit Bladel gekozen als 'uilenbeschermers van het jaar 2024' ¹. De traditie wil dat de 'Coördinatorenendag' vervolgens wordt gehouden in het werkgebied van de vrijwilliger van het jaar.

Die dag werd dit jaar samengesteld door Gerard Panken, groepsleden van UWG Bladel en Coördinatiepunt Landschapsbeheer van Brabants Landschap. Presentaties, excursies en lekker eten vormden het programma. Kortom het nuttige werd met het aangename verenigd.

Door: Mark Sloendrecht

Brabantse uilenbeschermers op pad in het werkgebied van Gerard Panken

Meer woningen

Op zaterdag 19 oktober werden we ontvangen in Zorgboerderij 'de Beverdijcken' in Bladel. Gerard Panken en Henri Craens openden de dag met een presentatie over de activiteiten van hun uilenwerkgroep (10 jarig bestaan) met de nadruk op het beschermingswerk in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen in het leefgebied van uilen. Wethouder Davy Jansen - Maatschappelijke Zaken- kreeg aansluitend het woord en benadrukte het belang van goede samenwerking tussen uilenbeschermers en gemeente. Er zullen de komende jaren meer woningen worden gebouwd om iedereen te kunnen huisvesten zoals het woonproject 'de Lange Trekken' in Bladel. Een natuurcompensatiegebied² moest hier voor worden ingericht om de populatie steenuilen te kunnen behouden. Later die ochtend werd een excursie geleid door Jos Mijs -beheerder Cultuurtechniek Bladel – naar dit compensatie-gebied 'de Lange Trekken'. Hij vertelde ons hoe 'de Lange Trekken' werd vormgegeven en gerealiseerd tussen alle belanghebbenden met oog voor de natuur en uilen in het bijzonder.

Afschieten gestreepte bosuilen

Tot slot gaf Henri ons ook een overdenking mee door een artikel uit de Volkskrant (26 september jl.) van Jean Pierre Geelen aan ons voor te leggen. Mag je een half miljoen 'Gestreepte bosuilen' afschieten om de met uitsterven bedreigde 'Gevlekte bosuil' in de Verenigde Staten te kunnen behouden?

Burgerinitiatief

's Ochtends bestond de keuze uit twee excursies, naast het bezoek aan natuurcompensatie 'de Lange Trekken' konden deelnemers ook naar dorpspark 'de Groene Long' in Bladel. Lucien Panken vertelde ons daar alles over dit burger-initiatief. Het dorpspark is een initiatief van Pius College, tuinderij het Groene Goud, Vrienden van de Kinder-boerderij en omwonenden, ondergebracht in de stichting 'de Groene Long'. Educatie, ecologie en duurzaamheid zijn de belangrijke thema's van dit maatschappelijk initiatief dat door de gemeente wordt gedragen.

Lucien Panken -bevoegen bestuurssecretaris van de stichting de Groene Long- wist dit als geen ander te verwoorden. Voor mij en menig ander uilenbeschermers waren er veel overeenkomsten tussen de stichting 'de Groene Long' en het uilenbeschermingswerk als het gaat om voorlichting, betrokkenheid en natuurbehoud.

In het dorpspark ontmoetten we Dirk van de Voort en Femmes van Limpt van ecologische tuinderij 'Het Groene Goud'. Ze vertelden enthousiast over de verse oogst van groenten en bloemen. De biologische teelt van gewassen is een voorwaarde om te zorgen voor een gezonde bodem en natuurlijke kringloop. Het officiële Eko-keurmerk mag er dan nog niet zijn, maar de landbouw is volledig biologisch met oog voor biodiversiteit.

Aan het einde van de rondleiding op het dorpspark zagen we nog een klucht patrijzen bij de dierenweides. De eens zo algemene Patrijs is nog maar een schijntje van de populatie van rond 1980. Het project 'Partridge'³ waar ook Brabants Landschap aan deelneemt, moet inzicht geven over de oorzaken van deze achteruitgang alsmede de maatregelen tot behoud van deze typische en schaars geworden akkervogel.

Voor de lunch werd weer samengekomen in zorgboerderij 'de Beverdijcken'. Om 14:00 uur stond een gezamenlijk wandeling over landgoed Ten Vorsel gepland. Jan Rodts (Bosgroep Zuid-Nederland) wachtte ons daar op. Hij is projectleider Bosbeheer voor Bosgroep regio de Kempen en tevens woonachtig op het Landgoed Ten Vorsel. Naast Jan Rodts gaf ook Jan Roymans (RAAP Archeologie, senior projectleider) uitleg over de cultuurhistorie van het landgoed en de vorming van het landschap door de jaren heen.

Snel verder naar pagina 3.

Natuur en uilen

Landgoed Ten Vorsel kent een rijke historie van een buurtschap omgeven door weilanden en akkers. Het landgoed is eigendom van de 'Maatschappij van Welstand', een organisatie die in de vorige eeuw protestanten aan werk en huisvesting hielp op het landgoed en tegenwoordig ideële instanties steunt. Het landgoed is ook bekend van de 'Heksenboom', die in 2019 'Boom van het jaar' werd. Veel schoolkinderen uit Amsterdam kennen de boom en de legende van Zwarte Kaat. Jaarlijks zijn er vele schoolkampen uit die regio om er vakantie te vieren.

Maar naast cultuurhistorie was er uiteraard veel aandacht voor de natuur en bosbeheer. Over de broedsuccessen van uilen op het landgoed, de gevolgen van klimaatopwarming en het voorkomen van vleermuizen.

Op het landgoed bevindt zich ook een vleermuiskelder die jaarlijks wordt gemonitord⁴ door Geert Sanders (VWG de Kempen). In de kelder overwinteren tal van vleermuizen die doorgaans in boomholtes en zolders leven. Op het landgoed staan o.a. veel beuken met holtes (oude spechtengaten) die uitermate geschikt zijn als vleermuisverblijf en kraamkamer.

Rechts in beeld is Gerard Panken met een koffielikeur. Links is een medelid van de UWG Bladel waar Gerard Panken de drijvende kracht van is.

Op de vleermuiskelder hebben we tussen de verhalen door een koffielikeurtje met- de toepasselijke naam 'Zwarte Kaat'-gedronken. De officiële afsluiting vond weer plaats in zorgboerderij 'de Beverdijcken'.

Op zo'n dag worden niet alleen ervaringen uitgewisseld maar het is er vooral ook gezellig. Een feest voor de uilenbeschermers van het jaar, dus nogmaals proficiat Gerard en alle groepsgenoten van de uilenwerkgroep Bladel!

Met vriendelijke groet,

Mark Sloendregt

VWG de Kempen, Veldhoven

¹ Uilenbeschermers van het Jaar: [Gerard Panken is Uilenbeschermers van het Jaar 2024 » Brabantslandschap.nl](https://www.brabant.nl/gerard-panken-is-uilenbeschermers-van-het-jaar-2024)

² Blom Ecologie: Quicksan 'Lange Trekken': [b NL.IMRO.1728.BPB0070LangeTrek-ONTW tb6.pdf](https://www.blom-ecologie.nl/b/NL.IMRO.1728.BPB0070LangeTrek-ONTW_tb6.pdf)

³ Project Partridge: [PARTRIDGE project | Vogelbescherming](https://www.partridgeproject.nl/)

⁴ Vleermuismonitoring zoogdierverseniging: [Handleiding](https://www.vleermuismonitoring.nl/)

Drentse 'doe het zelf' kerkuil

Twee aardige voorvallen uit de omgeving Gees-Zweelo in Drenthe.

Enkele jaren terug stond er in de Nieuwsbrief Kerkuilen een stukje over een kerkuil die op z'n rug liggend zijn, kennelijk te volle, kast wist schoon te maken door de rommel naar buiten te werken.

Waarom maken wij de kasten nog steeds schoon?

Ik had dit gebeuren echter nog nooit meegemaakt of er iets over gehoord. Ook moeilijk voor te stellen als je een kast tegenkomt die voor zo'n driekwart vol zit met een dergelijk harde massa, dat het heel wat moeite kost om het eruit te krijgen.

Maar goed, een paar dagen na het lezen van deze 'doe het zelve' kwam ik voor controle bij een kast in het Geeserveld, waar ik drie seizoenen niet heb kunnen kijken wegens verkoop van de boerderij. De nieuwe eigenaar vertelde me dat hij buiten onder de uit-/invliegopening op de grond wel een kruiwagen vol mest en braakballen had aangetroffen.

Deze schoonmakende uilen bestaan dus ècht!

Verbazing

Afgelopen nazomer hadden we een ringavond in het Geeserbos. Op een zoldertje van een natuurhuisje aldaar hangt een kast voor een bosuil en een kast voor een kerkuil. Zoldertje is onderdeel van een 'Natuurhuisje'.

De kast voor de bosuil was niet bezet, maar de kast voor de kerkuil bevatte drie jonge kerkuilen. Tijdens het ringen van deze drie jongen lukte het bij toeval ook de adult in handen te krijgen. Groot was de verbazing dat deze kerkuil in Stutgard (Dld) geringd bleek te zijn. De moeite van het vermelden waard toch?

Bert Bos

Coördinator werkgroep regio 9, Drenthe

Bijzondere waarneming

Al vele jaren doe ik mee aan de broedvogeltelling van Sovon. Zo ook op afgelopen zondag 5 mei. Op de terugweg in de auto hadden wij nog een bijzondere waarneming. Een wat ouder echtpaar fietste voor ons met een klein model hondkar. In deze kar bevond zich tot onze grote verbazing een volwassen kerkuil. Deze zat vast met een touw aan één poot en reageerde flink gestrest.

Op de vraag waarom zij op deze manier een kerkuil vervoerden kregen wij het antwoord dat het hobby was. Op onze reactie dat dit dierenmishandeling was reageerde met name de man geïrriteerd en gebood ons door te rijden.

We hebben maar geen foto gemaakt maar dit is toch zeer verwerpelijk. Het wordt tijd dat er een wet komt die het houden van deze dieren verbiedt.

Frans en Henny Custers

Mijn eerste associatie met het broedseizoen van 2024 is het beeld van deze verregende kerkuil met een kikker als prooi. In het jaar 2016 maakten we ook iets dergelijks mee. Ook toen zorgden de vele regens voor sterfte onder de kuikens, amper vliegvaardige jongen die vroegtijdig de kast verlieten en sterk naar ammoniak riekende kasten.

Daarentegen waren de zomers van de afgelopen vijf jaren juist extreem droog en heet. De vennen en beken in de Kempen stonden toen nagenoeg droog. Hoe anders was dat nu in 2024 met overstromingsvlaktes doordat beken buiten hun oevers traden. Het grondwater stond al lange tijd tot aan het maaiveld. Regen zakte niet meer de grond in en er ontstond wateroverlast met ondergelopen landerijen en sterfte aan bomen en planten.¹

Deze weersextremen zijn het gevolg van klimaatopwarming. De huidige klimaatscenario's² laten voor de toekomst een veranderend weerbeeld zien met hogere temperaturen, een stijgende zeespiegel, nattere winters, heviger zomerbuien en kans op drogere zomers.

Langdurige regens hebben in het broedseizoen bij kerkuilen een meetbare impact op de overleving van jongen. Het leidt vaak tot 'uitstelgedrag' bij oudervogels om te gaan jagen. Ze gaan dan bijvoorbeeld later of tussen de buien door jagen. Het kost de uilen namelijk veel moeite om te jagen tijdens regens en dat heeft meerdere oorzaken. Zo heeft dat te maken met hoe prooidieren zich gedragen (lagere aantallen/activiteit) en de hoeveelheid ruis die regen of hele harde wind kan veroorzaken. Met een nat verenpak zijn uilen ook niet meer in staat om geruisloos te jagen. Een stille vlucht helpt ze om prooien nauwkeurig te lokaliseren en om ze vervolgens van dichtbij te kunnen benaderen en grijpen. Worden de vleugels nat dan ontstaat- ondanks het donzig oppervlak en de franjes aan de veren- een hogere vleugelbelasting en dus meer luchtweerstand en daarmee 'lawaaï'.

Langdurige regens en hevige wind kunnen dus leiden tot 'voedselstress'. Om die reden worden de 'nachtactieve' kerkuilen ook weleens overdag waargenomen. Als gevolg van de aanhoudende hevige regenbuien wordt het voor kerkuilen met (grote) broedsels moeilijk om nog aan voldoende prooien te komen. Muizen blijven ondergronds of burchten lopen onder water.

Kerkuilen zijn voedselspecialisten met een menu dat hoofdzakelijk bestaat uit muizen. Dat maakt dat ze kunnen pieken in muizenrijke jaren maar ook erg kwetsbaar worden als deze er niet zijn of moeilijk bereikbaar worden door bijvoorbeeld aanhoudende regens.

De trend van de kerkuilenpopulatie is stijgend maar evengoed grillig, er zijn daljaren en topjaren afgewisseld met opbouwjaren. Het soortbeschermingsplan³ gaat uit van een beoogde minimale populatie van 2000 broedparen in muizenrijke jaren.

Met de kerkuil gaat het goed, zo goed dat ze van de Rode Lijst⁴ is afgevoerd, de soort is uit de gevarenzone. Opgemerkt dat de populatie in daljaren diep kan zakken, dat waren vooral de jaren 2009, 2013 en 2022.

Uilenbescherming blijft gewoon hard nodig!

Met vriendelijke groet,

Mark Sloendregt, VWG de Kempen

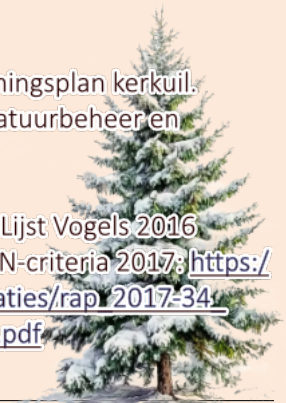
Foto: Mark Sloendregt: screenshot - video 30 juni, 3:50 uur - van eigen wildcamera in Wintelre 2024.

¹ Waterschap de Dommel, acht maanden op rij kletsnat: www.dommel.nl/acht-maanden-op-rij-kletsnat-in-dommelgebied

² KNMI'23-klimaatscenario's: www.knmi.nl/kennis-en-datacentrum/achtergrond/knmi-23-klimaatscenario-s

³ LNV (1996). Soortbeschermingsplan kerkuil. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Den Haag.

⁴ Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels 2016 volgens Nederlandse en IUCN-criteria 2017: https://stats.sovon.nl/static/publicaties/rap_2017-34_basisrapport-rode-lijst-2016.pdf

Franse puzzelaar vindt uilenbeeldje na speurtocht van 31 jaar

Bron: NU.nl

Een Franse speurtocht naar een uilenbeeldje van goud en zilver is na 31 jaar ten einde gekomen. Een deelnemer wist door het oplossen van elf raadsels de locatie van het voorwerp te achterhalen.

De raadsels zaten verstopt in het in 1993 gepubliceerde boek *Sur la Trace de la Chouette d'Or* (Op het spoor van de gouden uil). Het was in 31 jaar niemand gelukt om het laatste raadsel op te lossen, waarmee het een van 's werelds langstdurende speurtochten was, schrijft *The Guardian*. De zoektocht kwam tot een einde toen de maker van het beeldje, Michel Becker, donderdag deelde dat de replica van het beeldje was gevonden. Hij maakte niet bekend door wie en waar het beeld is gevonden.

Becker was de illustrator van het boek en maakte op basis van zijn tekeningen het uilenbeeldje. Auteur Max Valentin begroef een replica daarvan. De eerste die zijn raadsels wist op te lossen en de replica vond, mocht het omruilen voor het echte beeld. Dat had toen een waarde van 1 miljoen franc, omgerekend 300.000 euro.

De auteur was de enige die wist waar de replica lag begraven. Toen hij in 2009 overleed, kwam de envelop met de oplossing in handen van zijn familie. Illustrator Becker spande een rechtszaak aan om de locatie van de begraven replica te achterhalen.

Ook Becker zelf moest voor de rechter verschijnen, nadat hij had geprobeerd het originele beeld te verkopen. Boze deelnemers van de speurtocht spanden een rechtszaak aan en de rechter oordeelde dat het beeld juridisch gezien toebehoort aan de vinder van de replica.

Tienduizenden mensen zochten naar uilenbeeld

De speurtocht heeft veel teweeggebracht in Frankrijk. Door de jaren heen hebben tienduizenden mensen geprobeerd de raadsels op te lossen. Vooral door de opkomst van het internet kreeg de zoektocht meer populariteit. Online deelden deelnemers met elkaar aanwijzingen en mogelijke oplossingen.

Hoe vertaalt de afname van de veldmuis zich in de braakbaldeterminatie in 2024

Door: André Eijkenaar

De afwezigheid van de Veldmuis als stapelprooi voor de Kerkuil maakt het voor de uilen moeilijk om tot een goed broedsucces te komen. Maar voor de onderzoeker biedt het ook kansen. Hoe vaak hoorde ik de braakbalpluizers niet zuchten: "Weer allemaal veldmuizen, dat maakt het soms wel eens saai!"

Ik was nieuwsgierig om te zien of en wat voor een verschuiving er aan eetpatroon zichtbaar zou worden na dit uitzonderlijk slechte jaar. Met dat idee heb ik meer braakballen verzameld en op verschillende locaties. Mijn regio bestaat grotendeels uit zandgrond waardoor de Kerkuil bij afwezigheid van de veldmuis meer keuze heeft uit de andere soorten. Ik heb nog niet alles binnen, pluizen blijft een zeer tijdrovende klus waar ik alle bewondering voor heb!

Conclusies kun je dus niet verbinden aan deze partijen (ik hoop dat uiteindelijk de totale gegevens van 2024 ook zoiets aantonen) maar verrassende vondsten waren er toch. Een totaal ander beeld dan normaal. De Veldmuis bleef qua aantal de meest gevangen prooi maar er zaten relatief veel meer spitsmuizen (vooral huis- bospitsmuis) in de braakballen. Daarnaast opvallend veel vogels; vooral aantal boerenzwaluwen! Zelfs meerdere vondsten van keverresten. Jaren die sterk afwijken van andere kunnen ook veel informatie bieden.

Ik kijk uit naar de uitslagen van 2024!

Zelf aan de gang... Uilenkasten 2023 - 2024

Na een oproep op de algemene ledenvergadering in 2023 hebben Gerrit Kooistra, Petra Zondervan en Petra Meerdink het kerkuilen bestand overgenomen van Jos van Felius.

Nadat Petra met haar man Alfred een paar keer in juni 2023 met Jos mee was gegaan om te kijken hoe hij te werk gaat en de mensen alvast te ontmoeten moesten we daarna zelf aan de gang.

Het najaar/winter is de tijd dat de uilenkasten schoongemaakt worden en in januari 2024 hebben we er een paar van onze lijst uitgepikt. We begonnen bij een adres in Oosterland, waar de kast gekraakt was door een holenduif. Deze had afgelopen voorjaar in de uilenkast gebroed en de mensen vonden dat heel jammer omdat zij wel de uilen regelmatig horen krassen op hun terrein.

We besloten de kast om te ruilen voor een nieuwe met tussenschot. De holenduif schijnt het niet prettig te vinden als ze niet meteen weg kan vliegen en eerst nog door een gangetje moet kruipen.

Het was nog een hele klus om de kast leeg te maken voordat de kast van de muur kon worden gehaald, je staat toch wat onhandig op een ladder. Maar de nieuwe kast hangt.

Na koffie en taart van de huiseigenaren gingen we weer huiswaarts.

Intussen is het broedseizoen verstreken en helaas.... de holenduif heeft ondanks het schot ook in de nieuwe kast haar intrek genomen, er kwamen geen uilen in het nieuwe huis.

Op een ander adres staat de schuur zo vol dat we met een driedelige ladder er net niet bij konden. Nog een enkele ladder erop gezet en aan een schot naast de grote ladder vastgemaakt. Nu kon Gerrit zijn klimgordel weer eens gebruiken en is gezekerd naar boven geklommen om de kast schoon te maken. Na veel emmertjes uilenmest en braakballen is ook deze kast klaargemaakt voor het nieuwe broedseizoen.

Ik wacht liever buiten

Gelukkig zijn er ook wat makkelijker bereikbare kasten waar we met de grote ladder erg goed bij konden komen en was deze kast in een anderhalf uur ook weer klaar voor gebruik.

Voetnoot, namens het bestuur:

Vóór het bezoek aan de kast, dient het uitvliegat (van de kast) eerst afgesloten te worden.

Als dit uitvoerbaar is. Zie hiervoor de Handleiding, Hoofdstuk 8 (pagina 74 en verder)

Op de volgende pagina (pagina 7) vertelt Petra verder.

Juni is de tijd voor de controles. Bij de eerste boer was het gelijk prijs en zaten er 3 uilskuikens in de kast. Heel leuk om te zien, die 3 eigenwijze kuikens. Ze zagen er goed en doorvoed uit en alle drie ongeveer even groot.

Deze boer is blij met de uilen want hij heeft geen muizen in zijn schuren en ook rondom is het rat- en muisvrij.

Door het natte voorjaar was het niet zo goed gesteld met de muizenstand en sommige kasten waren leeg of hadden maar een of twee jongen. Een kast met twee uilskuikens waarvan er één een stuk kleiner was. Eén vloog eruit, de schuur in, en een ander bleef zitten, nog wit en donzig, De grotere weer gepakt en teruggezet. Hopelijk gaat die kleine het nog redden.

Zo hebben we alle kasten, waarvan elk jaar wel kuikens zijn geteld en de standen, doorgegeven aan nestkaart. Adressen van de lijst die de afgelopen jaren niet bezocht zijn, weer allemaal bezocht en een nieuwsbrief in de bus gedaan. Deze adressen hebben wel de uilenkasten maar óf ze zijn leeg, óf gekraakt door een holenduif.

In het najaar gaan we verder met de schoonmaak van de kasten en enkele vervangen. Voor ons waren er vele leer-momenten en hopelijk volgend jaar meer uilskuikens te tellen. Ook in de gekraakte kasten willen we de juiste bewoner. Daar moeten we nog eens op broeden, hoe we dat voor elkaar moeten krijgen.

Petra Meerdink

De aanhouder wint!

In 2012-2013 signaleerde ik een kerkuil bij mijn vakantieboerderijtje. Ik timmerde snel een nestkast volgens de regels. Binnen een dag zat de uil erin! Geen paarvorming. In 2013 werd de uil door Kauwtjes eruit gepest! Ik heb toen een tunnel en camera geplaatst. Bovendien een automatisch luikje. Járen geen uil. Maar onlangs: ja hoor er zit er weer een in!

Ik ben in bezit van kerkuilen handleiding .

Ik woon aan de wal maar verblijf vaak op Terschelling. En zie continu per camera app, de uilacties!

Vandaar mijn aanmelding voor de nieuwsbrief. In hoeverre op Terschelling er Kerkuilen Werkgroep actief is weet ik niet.

Groeten,
Frans Meijers

Opmerking van de redactie:

Wij hebben het voor Frans uitgezocht en hem (via mail) in contact gebracht met de coördinator van Friesland en zijn 'rechterhand' op Terschelling.

Dát is natuurlijk óók een voordeel voor lezers van de DNB. Wij zijn een soort 'vraagbaak' voor u. Dus als u ergens mee zit en weet niet waar u met uw vraag terecht kunt, dan kunt u altijd de redactie van de DNB inschakelen! Wij gaan dan ons uiterste best doen u te helpen. Mooi toch?

Geschrokken kerkuil

Kerst staat weer voor de deur en kort ervoor gaan we onze huizen in de juiste sfeer brengen. Kerstspullen, gezellige verlichting en nog van alles dat de sfeer in en om huis kan verhogen worden (in dit geval) van zolder gehaald.

Waar je dan misschien geen rekening meehoudt is dat er zich wel eens een kerkuil op je zolder kan bevinden.....

En dat was dus het geval bij Carin Hoeksema. Niet alleen Carin sloeg de schrik om het hart, ook de kerkuil werd verrast en koos een veiliger heenkomen. En wát een geluk dat je er ook nog eens foto's van kon (laten) maken. Puur toeval dus, de juiste mens, op de juiste plek. Nou, om van de schrik te bekomen, hebben wij een plekje gereserveerd voor de bijzondere foto's. Als wederom een uitsmijter om deze wintereditie af te sluiten.

